

AANMELDEN BIJ EEN ONDERSTEUNINGSCENTRUM JEUGDZORG (OCJ)

Wie kan aanmelden?

De jeugdhulpverlening, de dienstverlening, het openbaar ministerie, de minderjarige, zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken, zijn vertrouwenspersoon ...

Hoe een aanmelding gebeurt en verder behandeld wordt, is afhankelijk van wie aanmeldt. Zo moeten jeugdhulpaanbieders (de jeugdhulpverleners van de integrale jeugdhulp) aanmelden met een motivatiedocument. Als dat document ontvankelijk is, start het OCJ het formele onderzoek van de verontrustende situatie op. Dat resulteert in een gemotiveerde beslissing of jeugdhulpverlening al dan niet maatschappelijk noodzakelijk is (onderzoek maatschappelijke noodzaak).

Minderjarigen, hun ouders, enz. kunnen aanmelden op eender welke wijze (persoonlijk, schriftelijk, telefonisch ...). Na die aanmelding, maar ook na een aanmelding door het openbaar ministerie, start het OCJ niet onmiddellijk met het formele onderzoek maatschappelijke noodzaak maar gaat het eerst na of er voldoende aanwijzingen zijn dat hulpverlening maatschappelijk noodzakelijk is. In een gesprek met de betrokkenen gaat men na of er al hulpverlening is of was, en of er geen andere partners in de vrijwillige hulpverlening te vinden zijn die het gezin kunnen verder helpen. Er wordt ook aandacht besteed aan het informeren van de aanmelder en het gezin over wat het OCJ juist is en waar het voor staat: met name beslissen of de overheid moet tussenkomen in de hulpverlening en eventueel doorverwijzen naar de gerechtelijke jeugdhulp. Pas daarna kan het OCJ beslissen of het een onderzoek maatschappelijke noodzaak zal opstarten of al dan niet zal doorverwijzen naar andere hulpverlening.

Zeker wanneer de minderjarige of zijn ouders al gebruik maken van jeugdhulp, is het alleen al omwille van dit onderscheid in procedure aangewezen dat de jeugdhulpaanbieder samen met zijn cliënten de aanmelding bij het OCJ opneemt en hen niet zonder meer doorverwijst.

De opdracht en de bevoegdheid van het OCJ zijn even belangrijke redenen waarom een rechtstreekse aanmelding door minderjarigen, hun ouders, enz. niet de evidente praktijk mag zijn. Want ....

Waarvoor meld je (niet) aan bij het OCJ?

Jeugdhulp is ofwel vrij toegankelijk (vb. JAC, CLB, een psycholoog...) ofwel toegankelijk via de intersectorale toegangspoort. De rechtstreeks toegankelijke hulpverlening is het eerste

aanspreekpunt voor kinderen, jongeren en gezinnen met een hulpvraag. Zij zullen het gezin ook verder op weg zetten als er toch meer ingrijpende hulp nodig is.

Het OCJ heeft **geen eigen hulpaanbod**. Het kan niet meer of geen ander hulpaanbod voorzien dan hetgene dat rechtstreeks toegankelijk is of via de toegangspoort kan worden aangeboden. Een aanmelding bij het OCJ maakt dat hulpaanbod ook niet vlotter of vlugger bereikbaar. Om hulpaanbod te bekomen, moet men dus niet aanmelden bij het OCJ.

Waarvoor dan wel?

Elke jeugdhulpverlener heeft de verantwoordelijkheid om ook in verontrustende situaties maximaal binnen de vrijwillige hulp te zoeken naar oplossingen. Hoe goed men deze verantwoordelijkheid ook opneemt, de mogelijkheden zijn uiteraard niet onbegrensd.

Men meldt aan wanneer men verontrust is over de veiligheid en ontwikkelingskansen van een minderjarige en de vrijwillige hulpverlening zonder tussenkomst van de overheid die verontrusting niet op voldoende wijze kan wegnemen. Bijvoorbeeld wanneer de minderjarige, zijn ouders of een ander zijn noodzakelijke medewerking aan de hulpverlening weigert. Het OCJ heeft immers een uitdrukkelijke opdracht van de overheid om tussen te komen wanneer de vrijwillige hulpverlening vastloopt in verontrustende situaties.

Het OCJ onderzoekt of het in die verontrustende situaties noodzakelijk is om van overheidswege hulp op te starten of verder te zetten (maatschappelijke noodzaak). Het OCJ kan beslissen om in te grijpen in de hulpverlening en indien nodig door te verwijzen naar de gerechtelijke jeugdhulp. Wanneer het OCJ besluit dat hulpverlening niet maatschappelijk noodzakelijk is, eindigt meteen ook zijn bevoegdheid.

Vanuit cliëntperspectief moet erover worden gewaakt dat een aanmelding bij het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg geen overbodige bijkomende stap in het traject naar jeugdhulp betekent. Het heeft geen zin het OCJ in te schakelen wanneer de mogelijkheden binnen de vrijwillige jeugdhulp niet maximaal werden benut via de brede instap, het jeugdhulpaanbod en de toegangspoort.

MEER INFORMATIE

www.jongerenwelzijn.be

Adressen van lokale diensten vind je onder de rubriek Contact.